

Viite: MMM:n lausuntopyyntö (Dnro VN/36093/2024)

Lausunnonantaja

Sulkavan Metsästysseura ry., jäljempänä Seura
Väläkäntie 215, 04770 Mäntsälä

Lausunto maa- ja metsätalousministeriön luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi metsästyslain 41 §:n muuttamisesta

Seura kiittää mahdollisuudesta lausua lakiesityksestä ja pitää sitä oikeansuuntaisena ja kannatettavana. Seura yhtyy Suomen Metsästäjäliiton ja Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliiton antamiin lausuntoihin sekä toteaa omana lausuntonaan lisäksi seuraavaa.

Tiivistelmä

Seura kannattaa Suomeen lakiesityksen mukaista toimintamallia, jossa suurpetojen kanta-arvio, suotuisan suojelun taso ja kannanhoidollinen metsästys perustuu vaikeaselkoisten ja tulkinnanvaraisten EU säädösten sijaan Suomen lakiin siten, että Suomen viranomainen määrää vuosittain ja kannanhoitoalueittain säilytettävän suurpetokannan koon, ja sen ylittävä määrä on voitava metsästää pois kannanhoidollisella metsästyksellä.

Kanta-arvion tekemisessä metsästäjien roolin on oltava keskeinen riistakolmiolaskentojen tapaan. Säilytettävän suurpetokannan mitoituslaskennassa etusijalle on asetettava paikalliset seikat ja olosuhteet eli ihmisten henki, terveys, omaisuus, asumisviihtyvyys ja harrastusmahdollisuudet sekä tuotantoeläinten ja metsästyskoirien turvallisuus.

Susi on siirrettävä EU luontodirektiivin tiukasti suojeltujen lajien liitteestä kevyemmin suojeltujen lajien liitteeseen, jolloin kannanhoidollinen metsästys mahdollistuu. Siirtoprosessi on käynnissä ja se on kaksivaiheinen. Ensimmäinen vaihe eli Bernin sopimuksen muuttaminen joulukuussa 2024 on onnistuneesti takanapäin. Siihen riitti EU jäsenvaltioiden 2/3 osan enemmistö. Mutta toinen vaihe eli EU luontodirektiivin muuttaminen vaatii kaikkien EU jäsenvaltioiden suostumuksen. Sitä vastustamaan asettuneiden EU jäsenvaltioiden kanta on vielä epäselvä. Asia on keskeneräinen ja sen käsittely voi muodostua pitkäkestoiseksi.

Yleisiä huomioita

Kannanhoidollisella metsästyksellä vähenee mm suurpetotihentymät sekä tarve häiriökäyttäytyvien suurpetojen karkotukseen. Myös petojen ihmisarkuutta saadaan palautettua metsästyksen avulla. Poliisin sekä suurriistavirka-avun henkilöstön voimavarat kohdentuvat oikein eli karkotusten sijasta heille kuuluviin perustehtäviin. Metsästysharrastus ja riistan kannanhoito jatkuu toimivana ja tehokkaana mahdollistaen metsästyksen jalostettujen ja koulutettujen koirien käyttö. Suomen Metsästäjäliiton lokakuussa 2024 tekemän kyselyn perusteella, 2/3 kansalaisista pitää suurpetojen säädeltä metsästäystä hyväksyttävänä sekä 60 prosentti maaseudulla asuvista pitää nykyistä suurpetopolitiikkaa toimimattomana.

Suomen susien määrä ja esiintymisalue on kasvanut merkittävästi siitä, mitä se oli luontodirektiiviä annettaessa v.1992. Ei silloin kukaan tarkoittanut sitä, että susikannan annetaan kasvaa niin suureksi, että sudet tulevat Suomessa taajamiin ja pihoihin. Nykyään susi on monessa osassa maata päivittäinen näky taajamissa ja pihapiireissä. Kaikille avoimessa Susivaroitukset facebook-ryhmässä on siitä nähtävissä matkapuhelimella kuvattuja videoita päivittäin. Susien aiheuttamat metsästyskoira- ja tuotantoeläinvahingot ovat jatkuvassa kasvussa ja koirien käyttämisestä metsästyksessä ja metsästyskoirakokeissa on jouduttu monin paikoin pidättäytymään susivaaran vuoksi.

Pidämme vakavana puutteena sitä, että lakiesityksen perusteluissa käsitellään hyvin niukasti susien aiheuttamaa vaaraa metsästyskoirille, vaikka se koskettaa laajaa henkilöpiiriä ja on yksi pääperusteluista sille, että ylipäänsä keskustellaan kannanhoidollisesta metsästyksessä ja sen tarpeesta.

Samoin pidämme vakavana puutteena susien lapsille aiheuttaman vaaran sivuuttamista. Perusteeksi ei riitä se, että susi on tappanut Suomessa ihmisen viimeksi yli sata vuotta sitten, koska susikanta on kasvanut merkittävästi viime vuosina. Karhun osalta siitä on aikaa 27 vuotta. Ulkomailla susi on tappanut ihmisiä aivan lähivuosina. Taajamien lähistöillä liikkuvat sudet ovat nykyään todellinen vaara lapsille. Tästä aiheutunut lasten koulukyytien järjestämistarve on lisännyt kuntien kustannuksia. Toteamus, että poliisi ja SRVA-toiminta hoitaa ongelmasudet, on asian vähättelyä, koska silloin viranomaistoiminta alkaa vasta sitten, kun lapsivahinko on jo tapahtunut, kun sen pitäisi alkaa ennen sitä. Kuka vastaa, jos susi tappaa lapsen.

Antti Lappalainen kertoo Suomen susisurmista kirjassaan **Suden jäljet** (Karisto Oy, Hämeenlinna 2005). Vaikka kohteeksi joutunut aikuinen lasta puolustaessaan tai muuten on selvinnyt hyökkäyksestä, on kuolema monesti tullut muutaman kuukauden päästä

suden pureman aiheuttaman rabieksen eli raivotaudin seurauksena. Kirja kertoo tositapahtumiin perustuvista lasten susisurmista mm. seuraavasti.

”Tammikuun 18. päivänä 1880 raateli susi entisen merimiehen Karl Wilhelm Hörnbergin kahdeksanvuotiaan Kalle Vilhelmin Kalannin Velkuan kylässä. Poika lähti äitinsä käskystä viemään perunoiden pesuveden pihalle. Kun viejä ei palannut, katsoi äiti ikkunasta havaiten tyhjän kiulun pihalla, ja tupaan sattumalta tullut naapuri kertoi nähneensä kaksi sutta pellolla. Hälytetty apuväki löysi raadellun ruumiin osia laajalta alueelta.

Huhtikuun 23. päivänä 1880 susi vei Petter Wiikin kaksivuotiaan Johanna Josefinan Laitilan pitäjän Viikaisen kylässä. Susi yllätti iltapäivällä, kun tyttö leikki kuusivuotiaan siskonsa kanssa 45 sylen päässä torpasta. Myöhään illalla etsijät löysivät uhrin jäänteitä metsästä parin kolmen virstan päästä.

Kaksi päivää edellisestä taposta, susi söi renkimies Matti Wilhelm Tapomäen kuusivuotiaan Maria Mathildan Nousiaisten pitäjän Kaitaraisen kylässä. Torpan kolme lasta olivat ulkona suden hyökätessä. Vanhin, 12-vuotias poika, otti pienimmän syliinsä, jolloin susi vei yksin jääneen siskotytön. Myöhemmin löytyi vain lapsen hame ja toinen kenkä.

Seuraavana päivänä susi söi itsellisen Gustaf Helinin kaksivuotiaan Maria Mathildan Mynämäen Kukkolan kylässä. Susi sieppasi tytön leikkivien lasten joukosta, jolloin lähellä ollut lasten äiti lähti huutaen ajamaan petoa takaa, mutta ei tätä tavoittanut. Apuväen etsintäretken tulos oli kolmen venäjän virstan päästä lapsen jalkineet, pääkallo ja muutamia luusolmuja.

Kevätkauden viimeinen tihuteko sattui toukokuun 15. päivänä, jolloin susi tappoi torppari Jaakko Latvalan kolmivuotiaan Amandan Auran Karviaisen kylässä. Suden yllättäessä tyttö leikki ainoastaan muutaman sylen päässä asuntohuoneesta. Tytöstä löydettiin vain vaatteiden räpäileitä.”

Sulkavan metsästysseura ry toimii Mäntsälässä Uudellamaalla n. 90 km päässä Helsingistä. Jäsenmäärä on n. 80 ja käytössä on alueita n. 4000 ha. Seura harrastaa metsästystä hirvieläimistä pienriistaan ja pienpetoihin. Metsästys tapahtuu pääosin koirien avulla. Riistanhoito ja tuhoeläinten torjunta on aktiivista. Seuran alueella järjestetään metsästyskoirakokeita ja seura järjestää koiranäyttelyitä. Tämän talven riistakolmiolaskennassa seuran alueelta tavattiin pesimäreviiriä valmistelevan susiparin jäljet. Seura on huolissaan siitä, onko ensi syksynä enää mahdollista käyttää koiria metsästyksessä ja kokeissa susivaaran vuoksi.

Sulkavan metsästysseura ry

Juha-Matti Inkinen
Seuran puheenjohtaja